

Utbildningsdepartementet
Gymnasie- och vuxenutbildningsenheten
103 33 Stockholm

Stockholm
2024-02-05

Vår referens
Diana Vasiliou

Dnr
U2023/03200

Remiss av Centrala studiestödsnämndens förslag på regelförenklingar inom omställningsstudiestödet (avsnitt 4)

Företagarna har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerat förslag och anför följande.

Förslaget i korthet

Denna remiss berör enbart avsnitt 4, om vissa regler som bedöms kunna förenklas omgående. Det föreslås att en studerande som tidigare har fått omställningsstudiestöd för studier under ett kalenderhalvår ska ha förtur till ytterligare stöd för studier som påbörjas under samma kalenderhalvår.

Det föreslås även att när en ansökan om omställningsstudiestöd kommer in till CSN först efter starten av den första period som den studerande ansöker om omställningsstudiestöd för i aktuell ansökan, ska ramtiden för beräkningen av villkor för förvärvsarbete räknas bakåt från denna studiestart. För en studerande som efter ett studieuppehåll återkommer med en ny ansökan om omställningsstudiestöd ska nämnden göra en ny prövning av ramtiden endast om uppehållet varat i minst fem månader. CSN ska få meddela ytterligare föreskrifter om beräkning av ramtid för villkor om förvärvsarbete. För en studerande som är anknuten till en omställningsorganisation, och som har ansökt om grundläggande omställnings- och kompetensstöd hos denna organisation först efter starten av den första period som han eller hon ansöker om omställningsstudiestöd för i aktuell ansökan hos CSN, ska ramtiden för beräkningen av villkor för förvärvsarbete, om den studerande begär det, räknas bakåt från denna studiestart. För en studerande som efter ett studieuppehåll återkommer med en ny ansökan om omställningsstudiestöd ska nämnden göra en ny prövning av ramtiden endast om uppehållet varat i minst fem månader. CSN ska få meddela ytterligare föreskrifter om beräkning av ramtid för villkor om förvärvsarbete.

Företagarnas inställning

Svårigheten att hitta lämplig arbetskraft är företagets största tillväxthinder och har varit så under en lång tid.¹ Att det behöver göras satsningar på såväl företagets kompetensförsörjning som kompetensutveckling är uppenbart.

I avsnitt 4 beskrivs problematiken vad gäller handläggningen av omställningsstudiestödet i sin helhet. Det är klokt att handläggningen underlättas och automatiseras något för att värna om våra gemensamma skattepengar. Dock visar förslagen på svårigheten i att handlägga dessa typer av ärenden och genomföra rättvisa och korrekta bedömningar för utbetalning av stödet.

Företagarna avstyrker däremot promemorians förslag i helhet, eftersom Företagarna varit kritiska av omställningsstudiestödet sedan det infördes och vidhåller att det finns en överhängande risk att det

¹ <https://www.foretagarna.se/contentassets/3305f639ef13442d897c925b4e03cd89/2023-05-smaforetagsbarometern.pdf>

snarare är arbetstagare som redan är väl etablerade på arbetsmarknaden som kommer att nyttja stödet, medan arbetstagare med svagare arbetsmarknadsetablering inte kommer att gynnas av stödet.²

För att främja små och medelstora företags kompetensförsörjning måste de reella behoven av kompetens vara vägledande vid bedömningen av en omställningsorganisation. Idag finns en överhängande risk att omställningsstudiestödet riktar sig alltför brett och därmed inte möter de faktiska behoven som finns hos många småföretag. Arbetsgivare måste även vara delaktiga i beslut om kompetensutvecklande insatser för att stärka arbetstagares ställning på arbetsmarknaden. Ett sätt att möta de reella behoven som företagen har vad gäller kompetensförsörjning och kompetensutveckling är att i stället underlätta genomförandet av kompetensutvecklande utbildningsinsatser, och att dessa är avdragsgilla oavsett i vilken form eller i vilka lokaler den genomförs. På detta sätt matchas insatsen mot ett reellt behov.

Pernilla Norlin

Samhällspolitisk chef

Diana Vasiliou

Näringspolitisk expert, utbildning och kompetensförsörjning

²https://www.foretagarna.se/contentassets/f48131e99ac84d63841ddb626do1cfa/u2021_02963_foretagarna.pdf